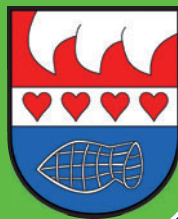

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

POUTNÍ MÍSTO NA HOMOLI A TOULAVÁ KAMERA – 14. BŘEZNA V 10.00
<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1126666764-toulava-kamera/>

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

všichni už se určitě těšíte na teplé jarní sluníčko, které si dává letos na čas.

První víkend v dubnu nás čekají nejvýznamnější křesťanské svátky roku, kterými je oslava vzkříšení Krista.

Velikonoce, nejkrásnější svátky jara, budou opět kvůli koronaviru jiné. Každý z nás si přeje rozvolnění a začít žít normálním životem, protože v této nelehké době již žijeme velmi dlouho.

Velikonoční tradice si připomeňme aspoň s našimi blízkými doma.

Atmosféru Velikonoc navodí velikonoční výzdoba květin, malování a barvení vajíček, pletení pomlázky z vrbového proutí, pečení mazanců, beránků, jidášů atd.

Chtěla bych všem popřát krásné prožití Velikonoc a nezapomínejme na tradice a české lidové zvyky.

Hodně zdraví, lásky a pokory všem.

*Soňa Rojková,
starostka obce Borovnice*

POUTNÍ MÍSTO NA HOMOLI A TOULAVÁ KAMERA

Dne 23. února se nám ozvala paní **Jitka Štěpánková**, redaktorka pořadů České televize Toulavá kamera, Gejzír, Náš venkov a Babylon s tím, že se připravuje natáčení na Homoli. A už 1. března dopoledne se tu natáčelo. Na vše stačil dvoučlenný tým – redaktorka a kameraman. Paní redaktorka nám předem poslala „domácí úkol“ – otázky, na které bylo třeba připravit odpovědi.

Překvapila nás ta rychlost zpracování a zařazení do seriálu Toulavé kamery – premiéra se odehrála 14. března v 10.00. Příslušný díl najdete na <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1126666764-toulava-kamera/>, přičemž reportáž o Homoli začíná časem 14 min. 35 sec.

Foto na obálce strana 2.

Přidáváme otázky, které jsme předem dostali, a příslušné odpovědi:

Krátce k historii poutního místa:

Roku 1692 zahájila majitelka panství Borovnice, hraběnka Terezie Eleonora z Ugarte, výstavbu poutního místa „Na Homoli“. Postupně tak vznikl kostel Panny Marie Bolestné, kaple, kostnice, hřbitov a dlouhé přístupové schodiště. Prvním farářem se stal František Janeba (sloužil v letech 1692 až 1704), druhým Bohuslav Matyáš (do r. 1710).

Poutní kostel vystavěn v l. 1692-1696, v r. 1703 kaple. Roku 1767 dostalo schodiště sochařskou výzdobu. Kostnice (tj. márnice) pochází z r. 1778.

Kdo nechal poutní místo vystavět? Čím je unikátní?

Hraběnka z Ugarte dala postavit kostel jako základ pozdějšího poutního místa. Pracovalo se tu ještě ve druhé

polovině 18. století. Schodiště se sochami je unikátem – v České republice nemá obdobu. Poutní místo bylo proto před dvěma lety prohlášeno národní kulturní památkou.

Kostel Panny Marie Sedmiboletné – proč je natočený netypicky severním směrem?

Orientovanost kostelů k východu není striktní záležitost. Existují i neorientované stavby. Většinou byly důvodem terénní poměry, tvar parcely apod. Dále, zejména v období baroka, architekti dávali často přednost pohledovému hledisku s ohledem na průčelí kostela před orientovaností stavby. Kostel na Homoli je právě takovým případem. Rozhodl tvar návrší a byl tu snad i záměr orientovat kostel směrem k Borovnici, kde žila zakladatelka kostela.

Interiér kostela – je tu nějaká zajímavost?

Cenný je rokokový oltář, pochází z roku 1779. Na rozpjatých křídlech velké orlice spočívá zasklená skříň se sochou trůnící Bolestné Panny Marie s mrtvým synem na klíně.

Presbytář i loď jsou sklenuty valeně s lunetami do pásů. Vše doplňuje výmalba z počátku minulého století a o něco mladší, podle historiků umění nevhodné vitráže, jimiž se do kostela dostává to nejdůležitější – světlo. Bez něho bychom všechnu tu nádhernou výzdobu interiéru obdivovat nemohli.

Zajímavostí je určitě krypta ukrytá od počátku 20. století pod dlažbou. Do krypty se sestupovalo po 16 schodech. Odpočívá v ní Tereza Eleonora z Ugarte, zakladatelka kostela.

Jak vypadal areál v době největší slávy?

Ještě v osmdesátých letech byla sochařská výzdoba schodiště a celého, tehdy poněkud zanedbaného areálu, takřka kompletní. Později se Homol několikrát stala cílem zlodějů. Zmizela řada soch, nenechavci se dokonce vloupali do kaple a ukradli zde uložené vázy. Jejich pozornosti neunikl ani kostel – největší škodu způsobil zloděj, jenž odcizil z prosklené skříně nad svatostánkem Pietu (Pannu Marii s mrtvým Kristem na kolenou), symbol kostela.

Kdo se zasloužil o sochařskou výzdobu?

Kamenné zábradlí schodů bylo během 18. století postupně vyzdobeno sochami světců, andílků a kamenných

váz. Dodavatelem se stala tehdy známá a žádaná sochařská dílna litomyšlských Hendrychů.

Počet schodů a odpočívadel:

Schodiště 153 schodů a 16 odpočívadel. Tento počet nebyl zvolen náhodně, je určen symbolickou myšlenkou, aby se poutníci při stoupání do chrámu mohli pomodlit růženec. Počet schodů přesně odpovídá počtu Zdravasů ve Velkém růženci se třemi Zdravasy úvodními, počet odpočívadel pak Otčenášům.

Povídání o škole:

Dřevěná škola, založená r. 1692 hraběnkou z Ugarte, sloužila okolním sedmi vesnicím prý celých 100 let. Prvním učitelem se stal Matěj Slavník ze Žamberka. O dvě desetiletí později, r. 1714, vydal tehdejší držitel panství hrabě Josef Antonín Záruba z Hustiřan nadační listinu pro učitele Karla Antonína Štěpánského. Do školy chodily děti z Borovnice, Hájků, Homol, Malé a Velké Lhoty, Polomu, Seče, Sudslavy, Skrovnice a ze dvora Závř. Bývalá školní budova, dnes ovšem zcela přestavěná, stojí nedaleko kostela dodnes.

Pověst:

Podle pověsti hraběnka Terezie Eleonora začala kostel stavět na zříceninách tvrze Chlumu, ale upustila prý od tohoto počínání proto, že tajemné síly, patrně andělé, každé noci přenášeli zdivo základů na vrch Homol. Proto nakonec postavili kostel na Homoli. Lidová tradice říká, že schody a sochy prý stály o dvě grešle více než celý kostel.

PaedDr. Ladislav Miček

VELIKONOCE

Po veselém masopustu přišlo období půstu. Byl to čas přípravy na **nejdůležitější křesťanský svátek – Velikonoce**.

Velikonoce symbolizují utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Pro nás jsou ovšem hlavně veselým jarním svátkem spojeným s malovanými vajíčky, pomlázkou, velikonočními kuřátky a zajíčky.

Pro naše předky to ale bylo období rozjímání. Půst začal Popeleční nebo také Škaredou středou a trval čtyřicet dní. V lidových obyčejích mají velký význam postní neděle. Je jich šest. Každá má svůj název a dříve se pojila s určitými zvyky.

První postní neděle se jmenovala podle postního černého oblečení černá, druhá podle jídla pražmy prazná, třetí kýchavá, protože se mělo kýchat na zdraví, čtvrtá družebná, protože tehdy chodil ženich s družbou na námluvy a pátá smrtná podle zvyku vynášení smrti.

Smrtná neděle byla už těsně před Velikonocemi. V našich oblastech byl rozšířen starý pohanský **zvyk vynášení smrti**. Zvyk je spojen s oslavou konce zimy a počátku jara. Průvod chlapců a dívek odnášel se zpěvem za vesnici figurínu vyrobenou z hadrů a slámy a často zdobenou věncem z vyfouklých vajíček. Figuríně se říkalo Smrtka, Smrtholka, Morana, Mořena nebo Mařena.

Mládež, děti a někdy i dospělí ji odnesli k potoku a hodili ji do vody, aby se utopila, nebo ji zakopali do země. Pak se všichni dali na útěk.

V některých krajích chodily ten den po domácnostech děti s malým, barevně zdobeným stromkem. Říkalo se mu líto a bylo symbolem nového jara. Děti o něm zpívaly písničky a za to dostávaly malé dárky. Dnes tento zvyk známe jako **dívčí koledu** – píše se o tom už ve staré vlastivědě: „*Děvčata chodí po koledě. V rukou mají „líta“ tj. svázané vršky jedlové okrášlené barevnými proužky hedvábného papíru, obrázky, omalovanými výdunků z vajec. Zpívají po staveních koledy a odměnou dostávají pečivo, cukroví, peníze nebo barevná vajíčka.* – Zvyk tento však rok od roku mizí, jakož i utápění (Solnice) nebo upalování (Skrovnice) smrti. Někde chodí děvčata pomlázkou až o Zeleném čtvrtku“ (Rychnovsko a Kostecko, s. 242).

Šestou, **květnou nedělí**, začínal velikonoční týden. Velikonoční období bylo časem mnoha zvyků, nejen nádherně zdobených kraslic a pomlázky. Lidé se oblékali do nových šatů, aby v nich stále kvetli. V **Ličně** se toho dne nepekly buchty, aby se nezapekl květ. V kostelích se světily jívové větvíčky s květy, „kočičky“, které pak lidé doma zastrkovali za obrázky a za krovy. Staří hospodáři zapichovali do polí dva proutky kočiček křížem přes sebe. Chtěli tak ochránit úrodu před pozdními mrazy, bouřkami, krupobitím a před přivalovým deštěm. V **Ličně a Třebešově** věřili, že kočičky na poli vychytají hraboše. Někteří lidé dokonce kočičky polykali, aby je po celý rok nebolelo v krku.

Už víme, že Velikonoce souvisí s počátkem jara. V lidových tradicích a pověrách byly proto také svátkem nového počátku a svátkem přírody, budící se ze zimního spánku, a omlazení země.

I proto se zdobí **velikonoční kraslice**. Vajíčko je od dávných dob symbolem života. Každý kraj měl svůj typický způsob zdobení kraslic.

Poslední postní týden je týden velikonoční a začíná květnou nedělí. Téměř každý den tohoto týdne byl spojen s lidovými zvyky. Například na Sazometnou neboli Škaredou středu se nikdo nesměl škaredit, aby se neškaredil v celém příštím roce. Na Zelený čtvrtek se zase měla jíst zelenina, aby si člověk udržel zdraví.

Ten den také umlkly kostelní zvony. Čas místo nich určovaly klapačky a řehtačky, se kterými chodili chlapi po vesnici. Říkalo se, že děti honí Jidáše, apoštola, který zradil Krista.

Na **Zelený čtvrtek** lidé v některých vesnicích házeli do studní chléb pomazaný medem. Přáli si, aby se ve studnách udržela po celý rok voda. Jedly se jidášky s medem, velikonoční pečivo.

Velký pátek byl dnem smutku. Lidé si připomínali utrpení a smrt Ježíše Krista. Nepracovalo se na poli, protože se nesmělo hýbat zemí, a navíc se nesmělo prát prádlo. Říkalo se, že by se pralo v Kristově krvi. Peklo se tradiční velikonoční pečivo – různé uzlíky, jidáše, mazanec nebo beránek, který je symbolem Krista. Na Velký pátek se prý otevírá zem a ukazuje v sobě skryté poklady.

Bílá sobota byla dnem svěcení světla. Před kostelem se světil oheň a popel se pak sypal na pole. Mladí se myli v potoce nebo v řece aby byli po celý rok zdraví - tento zvyk se dlouho udržel v **Třebešově**.

Neděle už byla veselým vyvrcholením Velikonoc – **Božím hodem velikonočním**. Světily se velikonoční pokrmy – beránek, mazanec, vajíčka, chléb a víno. A jak to bylo s jejich požíváním? Máme o tom 100 let starou zprávu z **Třebešova**: „V neděli po mši scházejí se všichni domácí ve světnici a snědí společně jedno svěcené vejce,

aby nikdo nezabloudil. Bloudil-li by, stačí jen vzpomenouti si, s kým jedl božihodové vejce, a hned přijde na pravou cestu" (Rychnovsko a Kostecko, s. 242).

Jiný zvyk známe ze **Záměle**: „U nás doma se dával kousek svěceného mazance, vejce a víno poli, zahradě a studni, aby byla úroda, voda a dostatek ovoce v sadě.“ (Trejtnarová, M.: Tradice, zvyky...).

Z hlediska zvyků českého lidu je nejvýznamnější **Pondělí velikonoční**. Nastala totiž **pomlázka**. Tento zvyk je stejně jako zdobení kraslic velice starý. Vyvinul se asi z pohanských obřadů. Mláďenci chodili po vsi za děvčaty s pomlázkami (binovačkami, žilkami), které si upletli z vrbového proutí a ozdobili stuhami. Šlehali dívky, aby byly po celý rok zdravé, veselé a pilné, a dostávali od nich malovaná vajíčka. Pomlázka měla mnoho krajových podob.

Někde chodívala ten den na koledu i děvčata, jinde se mládež polévala vodou, aby byla po celý rok svěží.

Pro mnoho venkovanů byl nejdůležitější tradiční **duchovní obsah Velikonoc**, který se týká hlavně křesťanství. Jarní svátky lidé trávili modlitbami a rozjímáním. Dnes už tento pohled na Velikonoce téměř vymizel. Jako svátky jara a svátky nového období plodnosti mají ale dlouhou tradici a pomlázkou a zdobením vajíček se svým způsobem slaví stále.

Literatura, na kterou text odkazuje:

Rychnovsko a Kostecko, vlastivědný sborník z prací učitelstva obou okresů, sestavil Ant. Svoboda, Rychnov n. Kn., Učitelská jednota Komenský, bez data (patrně 1921)

Trejtnarová, M.: Tradice, zvyky, obyčeje, pranostiky pro MAS, rukopis

Převzato z publikace **Tradice na Rychnovsku – dříve a nyní**, s. 18-21

Vydalo Sdružení SPLAV, z. s. se sídlem Skuhrov n. B., 2019

Dostupné na webu:

https://www.sdruzenisplav.cz/soubory/MAP2/Tradice_kor_PK_cele.pdf

PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

První mše se bude konat 4. dubna 2021 ve 14:30 hodin.
Další mše se bude konat 18. dubna 2021 ve 14:30 hodin.

Dne 25. 4. 2021 se na Homoli koná tradiční jarní pouť, při níž budou slouženy mše svaté od 8:00, 10:00 a 14:00 hod.

HŘBITOV

– Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období otevřeny od 7:00 do 19:00 hodin**, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob. Děkujeme.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice
Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“
e-mail: brodik@borovnice.info

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí
tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.Borovnice.info,
e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

INFORMACE PRO OBČANY

OBEC BOROVNICE

Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí • tel. 734 559 876
www.borovnice.info • e-mail: obec@borovnice.info

- Úřední hodiny obecního úřadu pro veřejnost:
 - **pondělí 9 – 12 hodin a 14 – 17 hodin,**
 - **středa 9 – 12 hodin a 14 – 17 hodin,**

ideálně po předchozí telefonické domluvě na konkrétní čas, aby bylo zameze-
no shlukování osob v budově obecního úřadu.

- Pro platby je preferován převod na bankovní účet obce.
- V ostatních záležitostech je preferován i nadále písemný či telefonický kontakt. Kontakty naleznete na webových stránkách obce nebo v obecním zpravodaji.
- Osobní návštěva obecního úřadu je možná pouze při dodržení zvýšených hygienických opatření, tj. s ochranou dýchacích cest respirátorem a po dezinfekci rukou při vstupu do budovy (dezinfekce je k dispozici v zádveří). Zároveň žádáme, aby do budovy obecního úřadu nevstupovaly osoby s respiračními obtížemi.
- Herny stolního tenisu v Borovnici a Rájci jsou uzavřeny.

Nabídka palivového dříví obec Borovnice

Jehličnaté - smrk, borovice 400 Kč/prm (prostorový metr)
Palivové dříví je v délkách 2 - 10 m

Uvedené ceny jsou bez dopravy – dopravu si zajišťuje kupující

OBECNÍ ÚŘAD OBCE BOROVNICE | EMAIL: OBEC@BOROVNICE.INFO
MOBIL: 734 559 876 | SOŇA ROJKOVÁ

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

**Zastupitelstvo obce Borovnice projednalo
na veřejném zasedání jednotlivé body programu s tímto výsledkem:**

Zastupitelstvo obce schválilo:

- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Jaroslava Lédra a pí Petru Koutnou
- rozpočtové opatření č. 1 na rok 2021 s navýšením výdajů ve výdajové části o 1 61 439 Kč. Součástí rozpočtového opatření č. 1 za rok 2021 je položkový výtisk příjmů a výdajů výkazu Fin 2-12 M, kde jsou podle paragrafů a položek uvedené částky změn
- Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo Vodovodní řady v obci Borovnice u Rychnova nad Kněžnou a propojovací řad VDJ Lhoty u Potštejna – Borovnice – Homole – Rájec – PROFISTAV Litomyšl, a.s.
- Kupní smlouvu na nákup pozemku parc. č. 7/7 o výměře 1 466 m² v k. ú. Borovnice u Potštejna – Obec Borovnice, Borovnice 5, za cenu 51 310 Kč
- žádost o pronájem pozemku p.č. 3479 v k.ú. Rájec v obci Přestavlky – AGRO-SERVIS Záměl. s.r.o
- Nájemní smlouvu č. 1/2021 s AGROSERVIS Záměl s.r.o.
- Žádost o peněžitý dar 50 000 Kč z rozpočtu DSO Orlice – Obec Borovnice, Borovnice 5
- Darovací smlouvu o peněžitý dar 20 000 Kč od DSO Orlice pro obec Borovnice
- Dohodu o výběru poplatků a předávání dokladů – EKOLA České Libchavy s.r.o.

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce Borovnice uzavřením schválených smluv a dohod

*Jaroslav Lédr, ověřovatel, Mgr. Petra Koutná, ověřovatel,
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka obce Borovnice*

Českého statistického úřadu ze dne 9. 2. 2021

O KONÁNÍ SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ V ROCE 2021 V ČESKÉ REPUBLICE

Podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) bude na celém území České republiky přistoupeno ke sčítání lidu, domů a bytů (dále jen „sčítání“).

Rozhodným okamžikem sčítání je půlnoc z pátku 26. března 2021 na sobotu 27. března 2021. Fyzická osoba podléhající sčítání je povinna poskytnout zákonem požadované údaje. Sčítání je primárně navrženo jako online, tedy bez nutnosti kontaktu s dalšími osobami.

Sčítání podléhá:

- a) každá fyzická osoba, která má v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo které byl na území České republiky udělen azyl, doplňková ochrana nebo dočasná ochrana,
- b) každá další fyzická osoba, která je na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna,
- c) každý dům (i neobydlený) a každý byt (i neobydlený).

Povinnost sečíst se se nevztahuje pouze na cizince, kteří jsou v České republice na dobu kratší než 90 dnů (například turisté), a na cizince požívající diplomatické výsady a imunity.

Sčítání organizuje, řídí, koordinuje a jeho přípravu, provedení, zpracování a zveřejnění výsledků zabezpečuje Český statistický úřad (dále jen „Úřad“). Úřad pro potřeby sčítání přebírá údaje z informačních systémů veřejné správy podle paragraphu 7 zákona. Na přípravě a provedení sčítání Úřad spolupracuje s dodavatelem terénních prací a ústředními správními úřady uvedenými v zákoně.

Obecní úřad zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem tento dokument, seznam standardních sčítacích obvodů v obci včetně jejich vymezení a jména, příjmení a čísla průkazů sčítacích komisařů, kteří budou v jednotlivých sčítacích obvodech sčítání zajišťovat, včetně telefonního spojení na bezplatnou informační linku sčítání a oficiální internetové adresy sčítání.

Sčítání osob se provede poskytnutím údajů jejich zápisem do sčítacího formuláře povinnou osobou. Tou je každá plně svéprávná fyzická osoba podléhající sčítání. Za fyzickou osobu, která není plně svéprávná, poskytne údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, případně

jiná osoba oprávněná za ni jednat podle občanského zákoníku. Sčítání lidu, domů a bytů se provádí vyplněním sčítacího formuláře pro domácnost. Údaje o domu a bytu poskytne jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník domu nebo správce.

Povinná osoba poskytne údaje jejich zápisem do sčítacího formuláře buď v elektronické podobě při online sčítání od 27. března 2021 do 9. dubna 2021, nebo následně při terénním došetření.

Terénní došetření provádějí v jednotlivých sčítacích obvodech sčítací komisaři jmenovaní podle zákona. Sčítací komisaři se při výkonu své funkce prokazují průkazem sčítacího komisaře, případně na požádání povinné osoby též svým občanským průkazem nebo cestovním dokladem.

Při terénním došetření sčítací komisař předá členu domácnosti, osobě žijící mimo domácnost, popřípadě vlastníku zařízení, které tvoří samostatný sčítací obvod, sčítací formulář v listinné podobě v předem oznámeném termínu nejpozději do 26. dubna 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Člen domácnosti, osoba žijící mimo domácnost nebo vlastník zařízení, které tvoří samostatný sčítací obvod, odevzdá vyplněný sčítací formulář v odpovědní obálce na poště nebo jej zhozením do poštovní schránky odešle zdarma na adresu P. O. Boxu sčítání, nebo jej doručí na kontaktní místo sčítání, nejpozději do 11. května 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Údaje zjištěné při sčítání jsou chráněny zákonem, nařízením o evropské statistice, GDPR a dalšími právními předpisy. Tyto údaje nesmějí být použity pro jiné než statistické účely. Sčítací komisaři, stejně jako všechny osoby, které se v souvislosti se zpracováním výsledků seznámí s individuálními nebo osobními údaji, jsou povinni o nich zachovat mlčenlivost. Povinnost mlčenlivosti je časově neomezená.

Český statistický úřad žádá všechny občany, aby odpovědným vyplněním sčítacích formulářů přispěli k úspěšnému provedení sčítání.

Ing. Marek Rojiček, Ph.D.
předseda Českého statistického úřadu

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021.

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku 840 30 40 50. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt

nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směřování výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

Název pobočky	Adresa pobočky (ulice a č.p./č.or., část obce, PSČ, obec)	Telefon
Rychnov nad Kněžnou	Bezručova 14, 51601, Rychnov nad Kněžnou	954251601

Kontaktní místo Českého statistického úřadu

Název pracoviště	Adresa pracoviště (ulice a č.p./č.or., část obce, PSČ, obec)	Telefon
ČSÚ Hradec Králové	Myslivečkova 914/1, Slezské Předměstí, 501 11, Hradec Králové	495762322

Léta s letáky končí

Měníme způsob oznamování
plánovaných odstávek.
Výlepy letáků nahrazujeme
oznámeními e-mailem
a SMS přímo zákazníkům. Zdarma.

PROČ SE MĚNÍ ZPŮSOB OZNAMOVÁNÍ?

Stále více zákazníků volá po moderních způsobech oznamování a využívání digitálních technologií.

U stávajícího systému výlepů letáků jsme se potýkali s plošnými zákazy výlepů, stížnostmi na nečitelnost či nevhodné umístění apod.

JAK SE ZÁKAZNÍK O Odstávce DOZVÍ?

- individuálně e-mailem nebo SMS
- na internetových stránkách www.cezdistribuce.cz/odstavky
- na úřední desce, příp. dalšími způsoby v místě obvyklými (veřejný rozhlas, sociální sítě, SMS info kanál apod.)

JAK A KDE SE MŮŽE ZÁKAZNÍK ZAREGISTROVAT, ABY DOSTÁVAL UPOZORNĚNÍ E-MAILEM NEBO SMS?

Detailní návod najdete na samostatném listu brožury. Zákazník bude potřebovat datum narození nebo IČO a EAN kód, který najde na vyúčtování za elektřinu. Pak už jen navštíví www.cezdistribuce.cz/sluzba, kde si zaregistruje, popř. zkontroluje kontaktní údaje pro zasílání upozornění, a je hotovo.

VÝHODY REGISTRACE PRO ZÁKAZNÍKA

- o plánované odstávce se dozví včas, i když se na dané adrese pravidelně nezdržuje
- bude neprodleně informován i o případném zrušení odstávky
- získá informace o předpokládané době obnovení dodávek při poruše
- ročně uspoříme 4 000 kg papíru, to je přibližně 10 stromů, a za pár let tak společně ušetříme celý les

PROČ SE MUSÍ ZÁKAZNÍK REGISTROVAT?

Při připojení odběrného místa zákazník nemusel uvést své kontaktní údaje nebo údaje již nemusí být aktuální. Proto je lepší si aktuální e-mailovou adresu i telefonní číslo nově nastavit či zkontrolovat, zákazník tak bude mít jistotu, že informace obdrží včas.

DISTRIBUCE

Váš provozovatel elektrické sítě

Další informace na zadní straně obálky a webu obce.

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

Rozpis služeb stomatologické lékařské služby první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2021

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

02. 04.	MUDr. Salamin Akram	Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
03. 04.	MUDr. Zdena Skříčková	Poliklinika Rychnov n. Kn.	494 515 695
04. 04.	MUDr. Sudová Simona	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 031
05. 04.	MUDr. Světlík Filip	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
10. 04.	MUDr. Štulík Richard	Poliklinika Rychnov n. Kn.	494 515 693
11. 04.	MUDr. Tancurinová Jana	nám. Dr. Lützowa 345, Vamberk	736 419 151
17. 04.	MDDr. Učňová Petra	nám. Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
18. 04.	MUDr. Valešová Pavla	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška	494 622 114
24. 04.	MUDr. Veselská Renata	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 781
25. 04.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec n. Orl.	721 460 150
01. 05.	MDDr. Andělová Jana	J. Pitry 448, Opočno	731 980 112
02. 05.	MUDr. Bahník František	Třebízského 799, Kostelec n. Orl.	737 791 333
08. 05.	MUDr. Beránek Jan	Komenského 828, Týniště n. Orl.	494 371 088
09. 05.	MUDr. Bergmanová Dita	Záhumenská 445, České Meziříčí	734 324 600

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji

Informace pro dospělé i děti na celém území kraje

tel.: 841 155 155

OČKOVÁNÍ V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU **VÝHRADNĚ JIŽ VE SPOLEČENSKÉM CENTRU, UL. PANSKÁ**

V souladu s vládní strategií očkování proti onemocnění COVID-19, Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou otevřela očkovací centrum, a to v budově společenského centra v ul. Panská 1492 v Rychnově nad Kněžnou.

Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou si dovoluje požádat všechny již objednané občany, aby se dostavili na očkování už pouze do nového očkovacího centra. V areálu nemocnice se již neočkuje. K očkování si s sebou vezměte průkaz totožnosti a kartičku zdravotní pojišťovny. Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou prosí o trpělivost a dodržování pokynů personálu očkovacího centra.

POLICIE ČR VARUJE **PŘED PODVODNÍKY** **V ONLINE PROSTŘEDÍ**

Policisté se v Královéhradeckém kraji v poslední době stále častěji setkávají s případy podvodného jednání, které probíhá zejména v online prostředí, tedy internetu. Tyto případy mají podobný scénář. Podvodníci se za pomoci telefonu i sociálních sítí snaží navázat kontakt s konkrétní občanem a vylákat od něj pod smyšlenými příběhy finanční prostředky. A jak takové podvodné jednání probíhá?

VYLÁKÁNÍ PŘÍSTUPOVÝCH ÚDAJŮ K PATEBNÍM KARTÁM A INTERNETOVÉMU BANKOVNICTVÍ

Tyto podvody mohou probíhat po telefonu, v SMS zprávách nebo v aplikacích jako WhatsApp, či Messenger, případně může přijít takový požadavek i formou e-mailu. Podvodník se často vydává za zaměstnance bankovní instituce a požaduje přístupové údaje k platebním kartám a internetovému bankovníctví. Pokud je volaný poskytne, následně si převede jeho peníze na jiný účet.

Policie v tomto případě radí a doporučuje:

- **NEREAGUJTE** na pokyny v příchozích zprávách a **NEPOSKYTUJTE** soukromé informace

- **NENECHTE** se přesměrovat na jiné stránky, často k nerozeznání od stránek Vaší banky.
- **NIKOMU** nesdělujte kód (bezpečnostní, ověřovací, jednorázový), který Vám přišel nečekaně
- **VŽDY** využijte zadání přímé cesty do internetového bankovníctví tak, jak jste zvyklí
- **V PŘÍPADĚ POCHYBNOSTÍ** kontaktujete telefonickou linku vaší banky a ověřte si jejich požadavek
- **BANKOVNÍ INSTITUCE** po klientech nikdy nepožadují zadávat citlivé informace formou emailových či SMS zpráv

PODVOD TYPU „AMERICKÝ VOJÁK“

V tomto případě podvodníci těží ze získání důvěry zejména osoby opačného pohlaví pod záminkou společné budoucnosti. Snaží se zkontaktovat osobu (oběť) přes různé komunikační portály, ať už seznamky, či sociální sítě, mnohdy za využití Google překladače. Ústředním motivem tohoto podvodu, a tedy vymyšleného příběhu, bývá slib společného života, přesun majetku a návadou pak zlato, peníze či jiné cennosti. **Když získá důvěru, požádá** o pomoc dostat tyto komodity z nějakého nebezpečného místa typu Afghánistán, Sýrie a dalších států s nestabilním režimem, kde jsou přítomny mezinárodní síly, apod. Podvodník se zpravidla vydává za amerického vojáka, námořníka, právníka, lékaře či úředníka, ale i umělce, kteří jsou zde na misi, mají ušetřené peníze, nebo mají možnost získat třeba dědictví a potřebují nalézt někoho, kdo jim pomůže s vyvedením zmiňovaného bohatství mimo nebezpečnou zemi, případně jim tím pomůže se záchranou života. Následuje příslib společné budoucnosti se zajištěným člověkem, popřípadě příslib na podíl z majetku. Dalším varovným momentem jsou opakující se žádosti o zaslání finančních prostředků.

Policie v tomto případě radí a doporučuje:

- BUĎTE OPATRNÍ a nikomu neznámému, natož internetovému příteli, neposílejte žádné finanční prostředky
- VŽDY v takovýchto případech poproste o názor dalšího člověka, který se na situaci bude dívat nezatížený předešlou romantickou či naléhavou komunikací

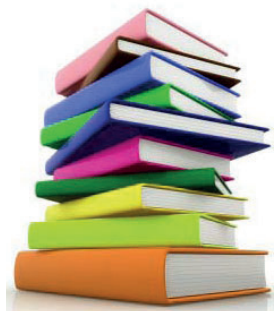
**PŘI PODEZŘENÍ NA PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ
UDĚLEJTE DOKUMENTACI (SNÍMKY OBRAZOVKY, ZÁLOHY E-MAILŮ
A KOMUNIKACE) A NAHLASTE VŠE NA NEJBLIŽŠÍM ODDĚLENÍ
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY NEBO NA TÍSŇOVÉ LINCE 158!**

Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje

KNIHOVNA BOROVNICE

**Výpůjční dny v dubnu budou 13. a 27. 4. 2021
vždy od 15 do 17 hodin.**

Na webových stránkách obce Borovnice je nová složka **Knihovna**, kde jsou umístěny dva seznamy nových knih zapůjčených z knihovny v Kostelci nad Orlicí. Pokud budete mít zájem o vypůjčení některé knihy, můžete nás buď navštívit v knihovně ve výše uvedených dnech, nebo napsat na náš nový email: knihovna@borovnice.info a knihy vám připravím.

V provozu knihovny musíme nadále dodržovat aktuální vládní opatření.

Helena Jiroušková

NOVÝ JÍZDNÍ ŘÁD PŘINESE VÍCE PŘÍMÝCH SPOJŮ

Od neděle 07.03. jezdí autobusy v Královéhradeckém kraji podle nového jízdního řádu.

- ✓ změny přinesou více přímých spojů mezi většími městy
- ✓ linka z Hradce Králové do Deštného v Orlických horách se dočká nových přímých spojů
- ✓ přímé spoje pojedou také nově mezi Náchodem a Trutnovem a mezi Trutnovem a Hradcem Králové

Všechny další změny naleznete zde:

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/novy-jizdni-rad-prinese-vice-primych-spoju-326204/?clid=lwAR->

PLATNOST ŘIDIČÁKŮ A TECHNICKÝCH PROHLÍDEK JE PRODLOUŽENA

Začíná platit evropské nařízení Omnibus II. Propadnuté řidičské nebo profesní průkazy či technické prohlídky vozidel se prodlužují o 10 měsíců. Prodloužení se týká dokladů propadlých v období od 01.09.2020 do 30.06.2021. Platnost českých průkazů, technických prohlídek či licencí je prodloužena o 10 měsíců v celé Evropské unii ode dne jejich původní platnosti. Prodloužení platnosti dokladů je dalším krokem ke snížení mobility občanů v rámci protiepidemických opatření proti Covidu 19. Lidé mohou evropské nařízení využívat od 06.03.2021.

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Duben je prvním jarním měsícem, kdy by se mělo jaro projevovat naplno, jelikož astronomicky již začalo. Ale známá pranostika – **„březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem“** - bude asi pravdivá i letos. Počasí nás jistě bude čekat kolísavé, kdy některé dny si budeme rozumět se sluníčkem, ale celkově nám bude ještě chladno, a to zvláště, když zafouká ještě ten studený proud.

Velikonoční svátky se nám posunuly hned na počátek měsíce. Po několik let nás provázely přípravy předvelikonoční výstavy svátků jara konané tradičně v Častolovicích. Ale již minulý a také letošní rok znemožnila tuto přehlídku květin, plodin, přírodních dekorativních materiálů i domácích a uměleckých prací stále nás sužující koronavirová pandemie.

Navzdory tomu ti, kdo mají zahrady, sady a pole, se znovu a znovu vrhají do prací, které nehledě na různé překážky musí být v určitém „agro-časovém“ období uskutečněny.

○ **přihnojování ovocných dřevin** bylo již dříve napsáno. Omezíme se tedy jen na malou připomínku. V dubnu nastává vhodná doba ke keřům rybízů nejen přisypat hnojivé vápno, ale můžeme ho na celý keř rozprášit. Tím uděláme dobře mladým i starším výhonům, jde o desinfekci. Toto ale nelze uplatnit u angreštů, které vápnění nesnáší. Samozřejmě, že jsme již z těchto keřů vyřezali poškozené a slabé výhony a ponechali jen ty kvalitní. ○ vlnovníku rybízovém bylo také psáno

dříve, tak nezapomeňme na tuto selekci pro zdravotní stav plodiny.

U ovocnářů začíná narůstat **obava**, že pokud v jejich sadech nepomrzly některé druhy stromků při výskytu mrazů v únoru, tak **jestli očekávané mrazíky v dubnu, případně v květnu nepoškodí kvetoucí, nebo již odkvetlé peckoviny**. Pro případ takového ohrožení se vymýšlejí různé aplikace na ochranu květů a plůdků včetně zakrývání, zadýmání, používání větráků i zadešťování, ale při větším počtu jedinců se stejně nedá vše uplatnit, tak to ponecháváme na přírodě.

Podle počasí ještě **ošetřujeme broskvoně** proti kadeřavosti, **angrešty** proti padlí, **peckoviny** proti monilióze a také proti strupovitosti. Je ale třeba si uvědomit, že teplota by měla být nad 14 °C. V době květu a po odkvětu můžeme seříznout peckoviny a obvykle také jádroviny i v době prokvítání. Záleží ovšem na odrůdách a také na vlastním stanovišti.

Při **přihnojování strojenými hnojivy** se snažíme vyvarovat těch, které obsahují chlór, neboť ho ovocné dřeviny špatně snášejí. Pod stromky na zahradách, pokud nesahá trávnik až ke kmenu stromu, zkypříjeme půdu, a přitom zapravujeme hnojiva či kompost, ale o tom také byla informace v minulosti.

V posledních letech se objevuje snaha ve větší míře pěstovat **zahradní borůvky**. Musíme si ale uvědomit, že to je plodina, která vyžaduje jiné půdní podmínky než ostatní běžné kultury. Proto je pěstování borůvek o něco náročnější. Naprosto nejdůležitější je zajistit, aby při výsadbě byla půda dostatečně „kyselá“. Hodně záleží na typu půdy a na složení pH. Nejčastěji půdu v místě vyměníme a nahradíme čistou rašelinou. Počítá se přibližně s 50 litry rašeliny na 1 sazenici. Pak ale musíme jednu vegetační sezonu čekat. Současně se zapravuje dostatečné množství pilin do hloubky cca 15 cm. Ty zde zastupují organickou složku, která udržuje vláhu. Piliny je potom možno doplňovat i jako mulč. Rozkladem pilin se spotřebovává dusík, který bychom měli dodávat ve zvýšené míře. Nejjednodušší řešení je vykopat mělkou, ale širokou jámu. Hloubka stačí 25 až 30 cm, šíře alespoň 70 cm, ale raději více. Tu vyplníme rašelinou a důkladně prolijeme vodou. Nasávání může trvat několik dní, pak teprve vysazujeme. Zkušenosti s tím, že by se mohla jáma vyložit folií, jsou špatné, protože rostlina by stála ve vodě a odumíraly by jí kořeny.

Při jarní výsadbě borůvek můžeme nějaké dusíkaté hnojivo přidat. Měli bychom ho ale rozdělit na 3 dávky aplikované koncem dubna, koncem května a asi v polovině června. Záleží na stanovišti. Na podzim dodáváme zpravidla síran draselný. Je třeba, aby nové výhony rostliny vyrůstaly středem rostliny rovně za sluníčkem a postupně se pak skládaly do stran. Dvouletá rostlina by měla mít přibližně 2 výhony, tříletá 3, čtyřletá 4 a další výhony je třeba odstraňovat.

Pokud má dvouletá rostlina třeba až pět i šest výhonů, nenarostou dostatečně dlouhé a rostlina zůstává nízká. Nemá pak sílu dosáhnout větší výšky. Nejstarší výhony dole odstraňujeme, protože začínají rodit méně, a naopak necháme nové – je to podobně jako u rybízu. Choroby a škůdci se v případě borůvek zatím moc nevyskytují. Může se objevit rez, ojediněle i mšice. Problémy jsou spíše s ptactvem, které dokáže celou úrodu zlikvidovat. I když ze začátku nesmí být rostlina přemokřena, později při plodnosti je třeba dbát o dostatečný přísun vody. Lepší je méně často, ale větší dávkou 2x týdně. Záleží na počasí – rostlina nesmí stát ve vodě, ale při velkém přísušku by zase usychala. Odrůdy je třeba vybrat podle toho, ve které nadmořské výšce se nachází, a na jaké místo ji sázíme. **Zájem o pěstování zahradních borůvek a zimolezů se v poslední době zvyšuje**, proto těchto několik podstatných rad pro začínající pěstitele.

Během dubna pokračujeme v **zakládání zeleninových záhonů pro výsev a výsadbu**. V teplejších oblastech si můžeme dovolit vysévat na záhony okurky a tykve, které pak chráníme netkanou folií. V našich podmínkách jsme spíše opatrnější a s jejich výsadbou posečkáme. Spíše si je předpěstováváme a sázíme později. Pokud vysadíme na záhony **předpěstovanou sadbu košťálovin**, raději ji **přikryjeme netkanou folií**, která rostliny ochrání před nízkými teplotami.

Do **skleníků a fóliovníků** ke konci dubna vysazujeme také **připravenou zeleninu**. Následně pravidelným větráním udržujeme přiměřenou teplotu a předcházíme houbovým chorobám.

Nežli začneme navázet mrvu a zeminu a připravovat plochu na výsadbu, doporučujeme tyto prostory dostatečně vyčistit a vydezinfikovat. Vhodnější než vystřikování neznámou chemickou látkou, je vysířování. Zakoupíme sir-

né knoty, či tyčinky, které ve skleníku zapálíme, důkladně uzavřeme, a tak se do všech koutů a štěrbin dostane kouř, který zničí všechny mikroby a zárodky škůdců.

V dubnu lze již bez problémů vysazovat cokoliv. Zpočátku i prostokorné dřeviny, později už jen ty s balem, či kontejnerované. Je také ideální doba pro zakládání živých listnatých plotů a musíme zvážit, jakou kulturu pro toto využijeme.

Vysazujeme též různé plaménky a pozornost věnujeme především **hortenziím velkolistým**. Ty jsou na jarní řez nejvíce specifické. Odstraňujeme uschlá květenství pouze po zaschlou část a můžeme pár přestárklých výhonů u země proštíhnout. Podpoříme tím růst nových výhonů, a přitom se nepřipravíme o květy. Ve druhé polovině měsíce již dokvétají **zlatice**. Pokud je chceme tvarovat, nyní začíná být ideální čas, který trvá až do následujícího měsíce. Začíná být **ideální období pro zakládání trávníků výsevem**. Doséváme starší nebo poškozené travní porosty.

Koncem dubna lze již většinou **vysazovat hlízy jirinek, dosen, či mečíků**, které pak vyraší krátce po „zmrzlých“, když už je riziko ranních mrazíků minimální. Také **stříháme stálezelené polokeřovité rostoucí byliny** jako levandule, šalvěj lékařská. Nesestřihujeme ale do „starého“ dřeva odtud již rostliny špatně obrůstají. Na stoncích by vždy měly zůstat viditelné rašící pupeny.

Odkvetlé stonky **narcisů** odstraňujeme, aby se předešlo tvorbě semen a slábnutí cibulí. Naopak listy je dobré ponechat až do doby jejich přirozeného zavadnutí, aby cibule načerpala dostatek živin pro delší kvetení.

Privítali bychom, aby byla možnost na letošní velikonoční svátky své příbytky zpříjemnit rostoucími květinami, což by alespoň trochu mohlo přispět k lepší náladě, když nás ještě stále zatěžují negativní zprávy o pandemickém nepříteli. Tak všem raději přejeme pozitivní myšlení, radost z pracovních úkonů na zahrádce, a především pevné zdraví a pohodu.

*Za Český zahrádkářský svaz
František Břečťan*

V květnovém čísle Brodíku z roku 2020 jsem upozorňoval na značné úhyny včelstev a s tím související nedostatek medu. Tehdy jsem nevěděl, že se k tomu přidá i **snůškově mimořádně nepříznivý rok**. Prognóza se naplnila a ti, co na to včas nereagovali, sháněli med na Vánoce, což bylo již pozdě. Bohužel i během letošního jara lze zaregistrovat u některých včelařů vysoké úhyny včelstev. Již jsou známy případy, že dlouholeť včelaři mají například ze 17 včelstev jenom jedna. Tyto případy známe jak z Kostelce, tak z Chocně.

V naší organizaci byly také poměrně značné úhyny, ale dovolím si odhadnout, že se jedná zhruba do 40%.

Bude záležet na tom, jak proběhne snůškový rok, aby bylo medu dostatek. Včelaři se starají o svá včelstva 12 měsíců v roce, avšak na vytáčení medu jim zbývají v podstatě dva měsíce, a to je květen – červen. Pokud včelař jede ke kvetoucím rostlinám, tak se může snůška protáhnout do července. V loňském roce jsem přisunul včelstva k jeteli, ale bohužel jetelového medu bylo málo pro nepřízeň počasí. I letos odvážím včelstva do jiných lokalit a v Krchlebech zůstanou jen dvojce kvůli opylení ovocných stromů, neboť zde včelařím pouze já.

Lze doporučit spotřebitelům medu, aby se předzásobili medem již v létě, neboť je jedno, zda bude med u včelaře, nebo u spotřebitele. Vždy se jedná o stejný med. Osobně mám rodiny, jež berou dvě kila na rok, ale jiné i 30kg pro rodinu. Pokud přijdou včas, mohou si vybrat, jaký druh chtějí.

Nezastupitelná úloha včel v přírodě je však v **opylení kvetoucích plodin**. V letním období je **v jednom včelstvu kolem 70 tisíc včel, z toho může být až polovina létavek**, takže si jistě dovedete představit jaká síla to pro opylení rostlin je.

Doplňují to **včely samotárky**, kterých je více druhů a dále **čmeláci a pačmeláci**. Ty jsou schopni létat i za nižších venkovních teplot. Máme u zdi řadu keřů levandulí a celé léto jsou keře navštěvovány několika druhy čmeláků. Převážně se jedná o **čmeláky zemní a luční**. Občas se objeví **čmelák skalní**, jenž si dělá hnízdo ve zdích. Poslední léta se u nás objevuje poměrně velký čmelák téměř černý s fialovomodrými křídly, který pochází z Turecka a Středomoří. Hnízda si dělá ve starém dřevě trámů v podkroví. Někdy se mu říká „čmelák stromu“. U nás se vyskytuje zřejmě z důvodů oteplení. Čmelák má na rozdíl od včely hladké žihadlo a v případě obrany, převážně u hnízda, vám jich nasází jako kulomet.

Svůj význam pro přírodu mají i **vosy**, kterých je také několik druhů a jejich hladká žihadla také mohou opakovat na rozdíl od včely útok. Ten, kdo je alergický na včelí žihadlo, nemusí být alergický na vosí či sršní. Vosa má své místo v přírodě hlavně v době před kvetením ovocných stromů, má velký podíl na požírání mšic, mer a dalších škůdců, neboť je masožravá. Více škody nadělá na ovoci na podzim, kdy jí chutná sladká šťáva. Traduje se, že vosy zlikvidovaly včelstva. Osobně tomu nevěřím, neboť zdravé a silné včelstvo se jim ubrání.

Sršeň je také agresivní hlavně u hnízda a je stejně jako vosa masožravá, ale také miluje sladké. Mám vypořádáno, že pokud je blíže u hnízda ojedinělá bříza bělokorá, tak na ni nalétávají sršně a okusují větvičky a sají sladkou šťávu. Ve finále pak strom zajde na nedostatek mízy.

Březová míza má v sobě spoustu stopových prvků, zlepšuje metabolismus, snižuje cholesterol, pročisťuje ledviny i játra, odvádí přebytečnou vodu z těla a obnovuje svrchní buňky kůže, pokožka se krásně napíná. Nyní bude příležitost tuto mízu získat, ale prosím nenavrtávejte kmen. Stačí ohnout březovou větvičku a na ustřižený konec navléknout láhev. Stejně tak lze získat mízu z jiných stromů, například z javoru. Pijeme ji co nejdříve, neboť za dva dny se začíná zakalovat.

Pamatuji ještě bohatou přírodu, kdy v potoce Brodec byli raci, škeble a ryby. Dnes již zřídka uvidíte v květnu chrousta, nebo žluťáčka řešetlákového či jiné druhy motýlů. Ještě v roce 1992 byly u Krchleb na mém poli koroptve. Dnes můžete vidět na Broumovsku vlky, kteří podlézají elektrické ohradníky a dělají chovatelům škodu na ovcích. Hnutí Duha chodí sbírat jejich trus a chlupy. Že by pomohli chovatelům, to ani nápad.

Sám jsem za život zhotovil mnoho **budek pro zpěvné ptactvo** a daří se mi je obsazovat sýkorami koňadrami (otvor 32 mm), modřinkami (otvor 28 mm) a bedýnkami s otvorem 20 x 4 cm v horní část budky, kde mimo vrabců zahnízdí i rehek a konipas. Jen je třeba ptačí obydlí zavěsit na dva dráty, aby se k budce nedostaly kočky a kuny. Zkuste také. Mám radost ze sýkorek, jež mi vyčistí plásty od trubčiny lépe než slepice, které plást rozdrbou.

Jinak přeji pohodové Velikonoce, i když máme zákaz vycházení, ale až se oteplí, bude líp.

**Za tři neděle budou hice
a covid zhasne jako svíce.
Na podzim budou mít novou vakcínu z brusu,
tak čau a pusu – zdraví J. S.**

*Za ZO ČSV Chleny Jiří Suchánek,
Krchleby 7*

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **dubnu** oslaví významné životní jubileum

65 let
paní **Helena Jiroušková**
z Borovnice.

*Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.*

Sociální a kulturní výbor

NAROZENÍ

V měsíci **březnu** se narodila

manželům **Smolovým** z Borovnice
dcera Melanie.

*Gratulujeme k narození dcery
a přejeme jim hodně spokojenosti
na světě a hodně zdraví a štěstí.*

Sociální a kulturní výbor

SOUSEDSKÁ VÝSADBA STROMŮ

V sobotu **10. dubna 2021** proběhne výsadba stromů.

I. etapa výsadby alejí proběhne mezi Borovnicí, Chleny, Lhotou u Potštejna a Přestavky, spojená s jarním úklidem okolí.

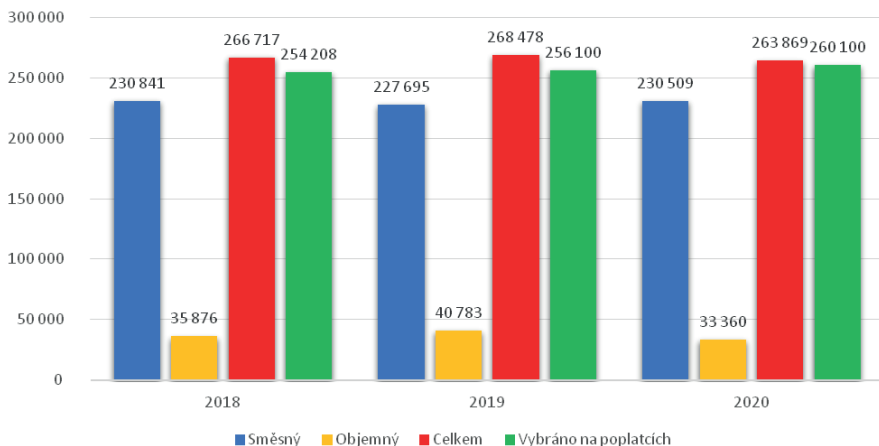
Pro dobrovolníky, kteří mají zájem si vysadit strom je sraz ve Chlenech u FVE. Začátek v 9:30 hodin ukázkou výsadby stromu. S sebou si vezměte pracovní rukavice, rýč, kladivo, nůžky na plech, respirátor atd.

V případě dotazů volejte 774 102 468.

*Srdečně zve DSO Brodec,
Sázíme stromy a Wangari, z.s.*

Výdaje na likvidaci netříděného odpadu v Kč

Výdaje na likvidaci ostatního odpadu v Kč:

Druh odpadu/Rok	2018	2019	2020
Tříděný odpad	100 285	95 338	114 715
Nebezpečný	22 026	23 200	27 826

Vrácené příspěvky za tříděný odpad v Kč:

Rok	Vrácené příspěvky
2018	51 460
2019	44 656
2020	64 002

V důsledku navýšení skládkovacího poplatku od 1. 1. 2021 došlo ke zvýšení částky za likvidaci netříděného odpadu. V letošním roce poskytuje společnost EKOLA České Libchavy s. r. o. obcím slevu na skládkovacím poplatku, a to ve výši 300 Kč/t (tzn. účtuje 500 Kč/t místo 800 Kč/t). Nicméně pouze do limitu 79,6 tun směsného odpadu za obec (vypočteno dle počtu obyvatel). Za předpokladu, že letos bude množství netříděného odpadu stejné jako v roce 2020 (tj. 112,5 t), dojde k navýšení platby za likvidaci směsného odpadu o cca 16 tis. Kč.

Množstevní limit pro poskytování slevy na skládkovacím poplatku se bude každý rok snižovat, z toho vyplývá, že i při zachování stávající úrovně produkce a třídění směsného odpadu výdaje na jeho likvidaci porostou. Důvodem zavedení tohoto limitu je snaha zákonodárců o pečlivější třídění domovního odpadu.

Z výše uvedených důvodů si dovoluujeme opětovně apelovat na důsledné třídění domovního odpadu, aby se eliminovalo jeho vyprodukované množství.

NECHTE SE INFORMOVAT O ODSTÁVKÁCH ELEKTŘINY E-MAILEM NEBO SMS

Je to snadné.

Krok 1

Zaregistrujte se na webové stránce:

www.cezdistribuce.cz/sluzba

Krok 2

Vyplňte:

- EAN kód (18místný číselný kód najdete na vyúčtování za elektřinu)
- Datum narození zákazníka / IČO
- E-mail pro potvrzení nastavení služby

VYÚČTOVÁNÍ ZA ELEKTŘINU
KADNÉ
Odobí: prosinec 1111111111

ZÁKAZNÍK:
Jan Novák
Gdalenovce 2577116, 326 00 Písek
IČ: 480 123 123 123 | E: jan.novak@kdanec.cz
Zákaznická služba: 1111111111

Jan Novák
Gdalenovce 2577116
326 00 Písek

EAN
899182400xxxxxxx

☐ Vyúčtování za období: 1. 9. 2019 - 1. 9. 2020
☐ Transakční poplatky: 1111111111
☐ Datum nastavení: 21. 9. 2020
☐ Gdalenovce 2577116
a Gdalen 1111111111

PŘEPLATEK VÁM ZAŠLEME NA ÚČET 1111111111/1100

Krok 3

Registrovat můžete až 3 e-maily a 1 telefonní číslo pro SMS. Informace o odstávkách tak mohou chodit nejen Vám, ale i ostatním členům rodiny nebo například nájemníkům.

A máte HOTOVO!

O plánovaných odstávkách elektřiny budete informováni zdarma, minimálně 15 dnů předem e-mailem a SMS.

DISTRIBUCE

Váš provozovatel elektrické sítě

Více na www.borovnice.info

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 30. 4. 2021.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.